

OPDRACHT 1: HET FORMULEREN VAN DOELEN

In het begin van de opleiding Omgaan met verlies wordt er van je gevraagd om doelen te maken waarmee jij de komende twee jaar aan de slag wilt gaan. In dit proces ben jij de cliënt en bewandel jij de weg die je uiteindelijk als begeleider zult gaan lopen.

We vragen je om een persoonlijk en een professioneel doel te maken. Twee verschillende wegen die elkaar ook zullen kruisen. Doelen formuleren: het lijkt eenvoudig, maar dat is het niet. Het vraagt van jou dat je een innerlijke reis gaat maken. Dat je op zoek gaat naar dat wat jou beweegt. In de intervisiegroep ga je elkaar begeleiden met behulp van de volgende vragen:

- Wat heeft je bewogen om te kiezen voor deze opleiding?
- Welke wegen wil je gaan bewandelen?
- Wat is je uiteindelijke doel?
- Waar wil je naar toe?
- Wat wil je ontmoeten?
- Wat wil je onderzoeken?
- Welke stappen heb je nog te gaan?
- Wat heb je aan te kijken als het gaat over verlies in de breedste zin van het woord?

Mogelijk kan dit gevoelens oproepen zoals weerstand, schaamte, angst en zelfs spijt (waar ben ik aan begonnen?). Maar wellicht bespeur je ook nieuwsgierigheid, opluchting, vreugde en energie. Geef jezelf de ruimte voor alles wat er is en bespreek ook dit proces in je intervisiegroep.

Soms roept die innerlijke reis veel woorden op. Daar is niks mis mee maar het vraagt wel van je om die woorden uiteindelijk terug te brengen tot de kern en het doel kort en helder te formuleren. Wat we dus van je vragen is een intern diepgaand onderzoek om te ontdekken waar het werkelijk om gaat en dat in kernwoorden op te schrijven.

Zodra jij denkt dat het klaar is stuur je je doelen, inclusief het proces vooraf, per mail (als bijlage in een worddocument) op naar het secretariaat van opleidingen Land van Rouw. Je krijgt dan feedback van een van de opleiders (door mee te voelen, aan te scherpen, de puntjes op de i te zetten en soms kritische vragen te stellen) om zo tot de kern te komen waar het werkelijk om gaat. Weer is je intervisiegroep de plek om dit proces te delen en te bespreken. Bewaar het document met alle op- en aanmerkingen, het is ook een eerste stap in jouw persoonlijke rouwlandschap. Dit proces van doelen formuleren is pas klaar als we samen het gevoel hebben dat het einddoel is bereikt.

Het formuleren van doelen	
Competenties	Persoonlijk cluster: persoonlijke kracht 1 Interpersoonlijk cluster: relationeel gedrag 3 Vakkundigheid cluster: integratief vermogen 1
Toetsopdracht	Uitwerken van een persoonlijke en professionele doelstelling voor de opleiding en elkaar hierin begeleiden tijdens de intervisie
Criteria	– Kennis wat doelgericht werken is – Inzicht in de eigen leerdoelen – Het kernachtig weergeven van de eigen leerdoelen
Afronding	Eerste jaar: concrete datum zie lijst met toetsingsdata.

OPDRACHT 2: HET GENOGRAM

Aan het begin van de opleiding maak je als student een genogram. Dit gebeurt onder begeleiding van je supervisor en is bedoeld als voorbereiding op de module 7: 'Loyaliteit tot over de grens' (zie programma voor de datum).

Vorbereiding voor de supervisiebijeenkomst

Bij een genogram breng je je eigen systeem en je systeem van herkomst in kaart. Daarvoor zijn geboorte- huwelijks en overlijdensdata van belang, evenals scheidingen, miskramen enz. Die info verzamel je vooraf en neem je mee naar je supervisor. De supervisoren kennen deze opdracht en je maakt het genogram tijdens de 1e of 2e sessie. In de bijeenkomst over loyaliteit breng je het genogram mee. Het is een opdracht die je heel goed met cliënten kunt doen, in aangepaste vorm met kinderen of met de ouders van het kind. Het geeft veel inzicht. Mocht je al eerder een genogram gemaakt hebben dan kun je dat genogram meenemen naar je supervisor.

Aandachtspunten bij- en toepassing van het maken van een genogram

In Herbergen van Verlies op blz. 141 vind je de werkvorm *Samen het genogram maken*.

Op blz 142 vind je de aandachtspunten bij het maken van een genogram.

In de map bij instrumentarium vind je tekens die je kunt gebruiken bij het genogram.

Het genogram	
Competenties	Persoonlijk cluster: persoonlijke kracht 1 Vakkundigheid cluster: integratief vermogen 2, 3 en 6
Toetsopdracht	Het eigen genogram uitwerken in samenwerking met supervisor als voorbereiding voor module 7: Loyaliteit tot over de grens.
Criteria	Inzicht krijgen in het systeem van herkomst wat betreft thematiek, trauma, plek, ordening en balans tussen geven en nemen.
Afronding	Eerste jaar: module 7, datum: zie programma.

OPDRACHT 3: PRESENTEER JEZELF ALS INTERVISIEGROEP ÉN ALS INDIVIDU

Je hebt het eerste jaar er nu bijna op zitten. Met je intervisiegroep heb je een jaar samengewerkt en al heel wat meegemaakt en meebeleefd met elkaar. Ook heb je inmiddels meer inzicht in de wijze waarop ieder van jullie de tocht door het Rouwlandschap maakt. Graag willen we jullie vragen daar in het afsluitende blok van het eerste jaar iets van te laten zien en het met andere intervisiegroepen en met ons te delen. Je krijgt daarvoor de volgende opdracht.

Presenteer jezelf als intervisiegroep én als individu. Je kunt daarbij gebruik maken van de volgende vragen:

- Wat is het gemeenschappelijke thema dat jullie tegenkomen in de intervisiegroep?
- Wat verbindt jullie?
- Wat onderscheidt jullie of creëert afstand?
- Waar raken jullie overlevingsdelen elkaar?
- Wat maakt jullie bijzonder?
- Wat is jullie kwaliteit?
- Wat is jullie valkuil?

Jullie presentatie duurt minimaal 20 en maximaal 30 minuten. Maak gebruik van je rugzak, creatieve middelen en/of symbooltaal. Doe het op zo'n manier dat het persoonlijk is en raakt. Gouden tip: **minder is meer!**

Je krijgt na afloop zowel van je groepsgenoten als van de opleiders feedback, die je als input kunt gebruiken voor je rouwlandschap.

De opleiders beoordelen op de volgende punten (zie ook criteria!):

- Het proces van de intervisiegroep is zichtbaar en voelbaar.
- Het persoonlijke proces van ieder groepslid is zichtbaar en voelbaar.
- De presentatie heeft diepgang, is afwisselend en raakt de toeschouwer.

Vraag iemand van een andere intervisiegroep om de feedback die je krijgt vast te leggen.

Presenteer jezelf als intervisiegroep én als individu	
Competenties	Persoonlijk cluster: persoonlijke kracht 1 t/m 4 impact 1 en 2 Interpersoonlijk cluster: relationeel gedrag 3 Vakkundigheid cluster: integratief vermogen 11
Toetsopdracht	De intervisiegroep presenteert zichzelf als groep en als individu met de focus op (zelf)reflectie, daarbij maken ze inzichtelijk hoe de thema's in de opleiding spelen op individueel en op groepsniveau.
Criteria	<ul style="list-style-type: none">– Contact kunnen maken met zichzelf en met de groep.– Zich kunnen presenteren.– Kunnen reflecteren, zowel m.b.t. zichzelf als anderen.– Inzicht hebben hoe de thema's in de opleiding zich manifesteren bij zichzelf en op groepsniveau.
Afronding	Eerste jaar: concrete datum zie lijst met toetsingsdata.

OPDRACHT 4: THEORIE IN SPELVORM

Op het eind van het eerste jaar test je in samenwerking met je intervisiegroep in hoeverre de theoretische kennis die je tot nu toe hebt opgedaan paraat is.

Je gebruikt hiervoor de kaartjes met vragen in combinatie met je studiemap, de theorieposters (tabblad 20), studieboeken en je aantekeningen.

Achter iedere vraag vind je de module(s) waar deze vraag aan bod is gekomen.

In de module omschrijvingen in je studiemap vind je de bijbehorende vakliteratuur.

Het doel is om zoveel mogelijk theoretische kennis uit de verschillende beschikbare informatiebronnen op te zoeken en uit te wisselen om met elkaar tot een zo volledig mogelijk antwoord te komen.

De intervisiegroep levert een kort gezamenlijk procesverslag in (ongeveer een A-viertje) waarin de volgende vragen aan bod komen:

- Wat kwamen jullie tegen tijdens het spelen?
- Welke begrippen zaten 'gebeiteld', welke waren lastiger?
- Wat heeft deze werkvorm jullie opgeleverd?

Theorie in spelvorm	
Competenties	Vakkundigheidcluster: kennis, 1, 2
Toetsopdracht	De theoretische kennis opzoeken en uitwisselen in de intervisiegroep d.m.v. het spelen van een spel in kaartvorm en deze ervaring vastleggen in een gezamenlijk verslag
Criteria	De kernbegrippen, behorende bij de opleiding, opzoeken, kennen en uitwisselen.
Afronding	Eerste jaar: concrete datum zie lijst met toetsingsdata.

OPDRACHT 5: HET UITWERKEN VAN EEN GROEPSOEFENING

Doel: het in samenwerking ontwikkelen, uitvoeren en begeleiden van een groepsoefening

- Het uitwerken van een opdracht op groepsniveau, in opdracht van een klant. Het gemeenschappelijke thema is verlies, de vraag van de klant kan variëren van het begeleiden van een team, het verzorgen van een ouder- of thema avond, workshop of gastles.

De opdracht, met casus, wordt uitgedeeld tijdens de eerste bijeenkomst van het tweede jaar. Voor deze toets opdracht hoef je je vooraf niet specifiek voor te bereiden.

Het uitwerken van een groepsoefening	
Competenties	Persoonlijk cluster: persoonlijke kracht 2 t/m 4, impact 1 t/m 3, prestatiegerichte werkhouding 2 Interpersoonlijk cluster: leiderschap 1, relationeel gedrag 1 t/m 3 Planning cluster: 4 Vakkundigheid cluster: kennis 1 en 2, integratief vermogen 1 t/m 9 en 11, analytisch vermogen 1, 2, 4 en 5
Toetsopdracht	<ul style="list-style-type: none">– Het uitvoeren van een opdracht op groepsniveau, in opdracht van een klant.– Focus van de opdracht ligt op doel, introductie, uitvoering, nabespreking en afronding van het geheel.– Opdracht wordt uitgevoerd met de rest van de groep die zich inleven in de doelgroep.– Na afloop wordt de opdracht door de groep en opleiders geëvalueerd.
Criteria	<ul style="list-style-type: none">– Kunnen afstemmen op de opdrachtgever en op de doelgroep.– Kunnen ontwikkelen en uitvoeren van groepsopdrachten.– Groepsopdrachten op een creatieve en flexibele manier kunnen uitwerken.– De theoretische aspecten van de opleiding kunnen verbinden aan de praktijk.– Het kunnen begeleiden van het groepsproces.– In staat zijn leiding te nemen.
Afronding	Tweede jaar: concrete datum zie lijst met toetsingsdata.

OPDRACHT 6: HET UITWERKEN EN BESPREKEN VAN HET VERBATIM

Stap 1

Het woordelijk uitschrijven van een deel van een begeleidingssessie.

- Neem een begeleidingssessie in zijn geheel op. Vraag hiervoor toestemming aan de cliënt (en de ouder/verzorger bij minderjarige cliënten).
- Beschrijf kort de achtergrond van de cliënt, de doelstelling, de begeleidingsvraag, welke sessie het is, enz.
- Kies een fragment van 10 – 15 minuten uit de sessie waarbij je vragen hebt. Bijvoorbeeld vragen over de wijze waarop je gehandeld hebt, de keuze die je gemaakt hebt, je wijze van reageren, je wijze van contact maken, manier van omgaan met stiltes, enz. Schrijf dit deel van de sessie letterlijk uit, geef ook de stiltes en eventuele emoties aan.
- Formuleer de vragen die je hebt bij dit deel van de sessie. Wat wil je bespreken in het supervisiegesprek met je intervisiegenoot? Waar wil je graag feedback op?

Stap 2

Het bespreken van het verbatim in de intervisiegroep. Dit gebeurt in een zogenaamd cascademodel waarbij diverse supervisiegesprekken elkaar opvolgen.

Degene wiens sessie uitgeschreven is (A), zorgt ervoor dat de intervisiegenoten vooraf de uitgeschreven sessie en de vragen kunnen lezen.

2.1: Een van de intervisiegenoten (B) begeleidt/superviseert A (30 minuten) n.a.v. de vragen die A heeft geformuleerd (supervisiegesprek).

De andere intervisiegenoten (C & D) observeren:

- Maakt B contact?
- Is het doel van de supervisie helder?
- Bespreekt B de doelstelling van het gesprek met A?
- Stelt B de juiste vragen?
- Komt B tot de kern?
- Gaat het in het gesprek over A en zijn of haar keuzen?
- Wat maakte dat B inging op ...
- Wat maakte dat B niet inging op ...
- Waar en wanneer wordt A geraakt?

2.2: Vervolgens begeleidt/superviseert C B (20 minuten) over het gesprek dat B met A voerde. De observatiepunten zijn hierbij het uitgangspunt. B wordt dus bevraagd op

zijn/haar professioneel handelen en de dilemma's waarvoor hij/zij zich geplaatst zag en over de gemaakte keuzes.

De andere intervisiegenoten (A & D) observeren:

- Maakt C contact?
- Stelt C de juiste vragen?
- Komt C tot de kern?
- Gaat het in het gesprek over B en zijn of haar keuzen?
- Wat maakte dat C inging op . . .
- Wat maakte dat C niet inging op . . .
- Waar en wanneer wordt B geraakt?

A en D geven kort feedback aan C (5 min).

Stap 3

Het reflectieverslag van het verbatim.

A schrijft een reflectieverslag over stap 2.1

B schrijft een reflectieverslag over stap 2.1 en 2.2

C schrijft een reflectieverslag over stap 2.2

In het reflectieverslag beschrijf je hoe het supervisiegesprek is verlopen, welke interventies er hebben plaats gevonden, welke thema's er spelen, waar je geraakt werd en wat het gesprek je heeft opgeleverd.

Stap 4

Het inleveren van de opdracht van het verbatim.

A verzamelt alle stappen bij elkaar (het deel van de sessie, de bijbehorende vragen, de reflectieverslagen van A, B én C) en stuurt dit document per mail naar Opleidingen Land van Rouw met naam van student/de groep en het woord verbatim in de onderwerpregel.

Schematische indeling opdracht verbatim van student A		
Stap	Wie	Wat
1	A	Opnemen gesprek en letterlijk uitschrijven van 10 -15 minuten van het begeleidingsgesprek
2.1	A B C	Cliënt die het verbatim inbrengt met daarbij vragen die hij/zij wil inbrengen in het gesprek met B Supervisor die A superviseert (30 min) Observator
2.2	B C A	Cliënt die het gesprek met A inbrengt Supervisor die B superviseert op zijn/haar gesprek met A (20 min) Observatoren Observator geeft feedback aan C (5 min)
3	A B	A schrijft zijn/haar reflectieverslag van de supervisie door B (stap 2.1) B schrijft zijn/haar reflectieverslag van de supervisie van A door B als supervisor (stap 2.1) en van de supervisie van B als supervisant door

	C	supervisor C (stap 2.2). Het betreft dus twee verslagen. C schrijft reflectieverslag van zijn/haar rol als supervisor van B (stap 2.2) Ieder stuurt zijn/haar reflectieverslagen naar A die er samen met het uitgeschreven gesprek en de ingebrachte vragen één document van maakt in de juiste volgorde.
4	A	Inleveren van de opdracht waarbij bovenstaande stappen verzameld zijn in één document (dus ook het reflectieverslag van B en C). Dit wordt per mail naar info@landvanrouw.nl gestuurd met de naam en opleidingsgroep van A in de onderwerpregel (dus: verbatim van <i>naam/opleidingsgroep</i>)

Het uitwerken en bespreken van het verbatim	
Competentie	Persoonlijk cluster: persoonlijke kracht 1 t/m 4, impact 1 t/m 3 Interpersoonlijk cluster: leiderschap 1, relationeel gedrag 1 t/m 3 Vakkundig cluster: integratief vermogen 1, 3, 4, 7 en 15 analytisch vermogen 4 en 5
Toetsopdracht	Het woordelijk uitschrijven van een deel van een begeleidingssessie en dit inbrengen in de intervisiegroep met daarbij leervragen. Het begeleiden van een medestudent bij het bespreken van het verbatim. De schriftelijke weergave van zowel de sessie als het intervisieverslag worden als gezamenlijk document ingeleverd bij de opleiders en door een van hen afgetekend.
Criteria	<ul style="list-style-type: none">– Zelfinzicht door de leervragen die ingebracht worden.– Kunnen omgaan met feedback– Begeleidingsvaardigheden
Afronding	Tweede jaar: concrete datum zie lijst met toetsingsdata.

OPDRACHT 7: HET SUPERVISIETRAJECT

Tijdens de opleiding ben je verplicht om een individueel supervisie-traject te doorlopen van minimaal vijf individuele bijeenkomsten en een groepssupervisie in het begin van het tweede jaar. Het is mogelijk dat je tijdens de opleiding tot de ontdekking komt dat je, of jullie intervisiegroep, meer afspraken nodig hebt/hebben. Ook de opleiders kunnen een bindend advies geven om meer (groeps)supervisie te nemen om in aanmerking te komen voor het diploma.

In principe kies je zelf een supervisor (van de lijst op de studentenpagina) en maakt rechtstreeks met hem of haar afspraken over data, tijdstip en kosten. Als er een bepaald thema bij je speelt, adviseren de opleiders soms een supervisor die met dit thema extra vertrouwd is. Alle supervisors zijn bekend met onze manier van werken. De meest recente lijst van supervisors vind je op de studentenpagina van de website van Opleidingen Land van Rouw.

Tijdens de supervisie breng je vragen in en bespreek je je persoonlijke en professionele groei. In de opleiding word je geconfronteerd met je eigen verliesverhaal en de manier waarop je daarmee omgaat onder invloed van het systeem van herkomst. Dit kan veel oproepen en wakker maken zoals: gestolde rouw, niet erkend verlies, trauma, weerstand, schaamte, geheimen, angst, schuld, pijn, boosheid..... Deze thematiek werkt door in je persoonlijke leven als ook in je werk als verliesbegeleider. In het supervisie-traject ga je deze confrontatie aan met als doel bewustwording in overdrachtsthematiek en meer inzicht en verdieping in je werk.

In een van de eerste bijeenkomsten maak je samen met je supervisor het genogram (zie opdracht 2).

Je verbindt je in principe aan één supervisor voor het gehele traject. Mocht je het nodig vinden om voor een bepaald thema naar een andere supervisor te gaan of over te stappen naar een andere supervisor, dan breng je dat in bij de betreffende supervisor en rond je het samen goed af.

Per keer maak je een reflectieverslag dat je na iedere bijeenkomst opstuurt naar je supervisor. Pas als je alles afgerond hebt, stuur je de reflectieverslagen in één document naar het secretariaat van Opleidingen Land van Rouw.

Aanwijzingen voor het reflectieverslag van het supervisie-traject

Inleidend

- Wat is/wat zijn mijn supervisie-vragen?
- Wat maakt dat ik voor deze supervisor heb gekozen?

Schijf per sessie een kort verslag

- Wat zijn mijn verwachtingen vooraf?
- Wat hebben we in de sessie gedaan? (in grote lijnen, hoeft niet in detail)
- Wat heeft het met mij gedaan: hoe voelde ik me voor/tijdens en na de sessies?
- Welke inzichten kreeg ik en waardoor?

Na afloop van het traject

- Hoe kijk ik terug op de sessies?

- Wat zijn mijn belangrijkste leerpunten/ontwikkelpunten?

Niet vergeten:

- de reflectieverslagen gaan over jouw ontwikkeling
- Schrijf na elke sessie een reflectieverslag en stuur dit naar je supervisor
- Pas na afloop van het gehele traject stuur je de gebundelde verslagen naar info@landvanrouw.nl met in de naam van het document: reflectieverslag-jouw naam-naam van jouw groep, bijv. reflectieverslag-AnnekevanderStal-groepOMV10.docx.

Het supervisietraject	
Competenties	Persoonlijk cluster: persoonlijke kracht 1 t/m 4, impact 1 t/m 3 Interpersoonlijk cluster: leiderschap 1, relationeel gedrag 1 t/m 3
Toetsopdracht	Het doorlopen van een supervisietraject van minimaal 6 bijeenkomsten en dit traject vastleggen in een verslag.
Criteria	Leervragen kunnen formuleren en bereid zijn deze in te brengen bij je supervisor. Verantwoordelijkheid te nemen voor je eigen leerproces. In staat zijn te reflecteren op je leerproces en deze reflectie schriftelijk vast te leggen.
Afronding	Eerste jaar: concrete datum zie lijst met toetsingsdata.

OPDRACHT 8: JOUW PERSOONLIJKE TOCHT DOOR HET LAND VAN ROUW

Tijdens de opleiding kom je niet alleen in aanraking met verliezen van andere mensen maar ook met je eigen verliesverhaal. Verlies in de brede zin van het woord, verlies dat al of niet een plek heeft gekregen, groot en/of klein verlies, geheim verlies, diffuus verlies, niet erkend verlies en/of lang verzwegen verlies.

De stappen door het rouwlandschap ken je zelf ook. Om anderen mensen te ondersteunen bij hun verlies is het noodzakelijk om je eigen verlies en de wijze waarop je daarmee om gaat in jouw leven als het ware onder een vergrootglas te leggen en het te durven aankijken.

Om beeld te krijgen van je eigen verhaal kun je een levenslijn maken, daarvoor teken je een verticale levenslijn van 0 jaar (of eerder) tot je huidige leeftijd (of verder). Je werkt van beneden (toen) naar boven (nu). Geef op deze levenslijn de voor jou belangrijke momenten aan, op het gebied van verlies en verbinding.

Jouw persoonlijke rouwlandschap is een kostbaar verhaal dat gedurende de opleiding steeds meer vorm, geluid en beeld zal krijgen. De theorie en de oefeningen die tijdens de opleiding aan bod komen vertaal je als het ware naar je eigen levensverhaal.

Laat zien dat je weet hebt van de volgende thema's en werk er minimaal zes uitgebreid uit:

- (Belangrijke) Stappen in de verliescirkel
- Systeem van herkomst
- De wetten van het systeem
- Basisbewegingen: uitreiken en terugtrekken
- De taak die jij hebt aangetroffen
- Verstrikkingen en verwarringen
- De splitsing van de ziel/uitwerking van de delen
- Loyaliteit/trouw aan het nest
- Jong verlies
- Omgaan met gevoelens
- Gestolde rouw
- Stapeltjesverdriet
- Zelfzorg

Beschrijf de persoonlijke tocht in jouw leven door het land van rouw aan de hand van de verschillende items. Maak duidelijk waar je vandaan komt, waar je nu bent en waar je naartoe wilt. In jouw uitwerking moet duidelijk worden dat je datgene wat je geleerd hebt tijdens de opleiding geïntegreerd hebt in je eigen levensverhaal. De theorie wordt dus als het ware gekoppeld aan en vertaald in jouw rouwlandschap.

Deze opdracht loopt met je mee tijdens deze opleiding. Iedere opleidingsdag, intervisie- en supervisie bijeenkomst geeft je weer nieuwe informatie en inzichten die je kunt verwerken in jouw verhaal. Voeg in de beschrijving symbolische weergaven toe, zoals gedichten, verhalen, beelden, tekeningen, kunst en songteksten. Dat wat jou raakt en je verhaal aanvult. Probeer vooral de kern weer te geven, dat waar het werkelijk omgaat. Jouw verhaal is een ingang voor de intervisie, supervisie en afronding van de opleiding.

De eerste uitwerking, nog zonder beelden, foto's of plaatjes in verband met de zwaarte van het bestand, lever je digitaal in bij Opleidingen Land van Rouw info@landvanrouw.nl (met de naam en opleidingsgroep in de onderwerp regel, dus: rouwlandschap van naam/opleidingsgroep).

In deze versie werk je minimaal twee thema's volledig uit en geef je aan welke thema's je van plan bent om verder uit te werken voor de definitieve versie.

Je ontvangt één maal feedback van een van de opleiders en vervolgens krijg je nog een paar maanden de tijd om het aan te passen, aan te vullen en zorg te besteden aan de vormgeving.

Je tweede en 'definitieve' verhaal lever je op papier in bij de opleiders. Graag met paginanummers!

We vragen je om aandacht te besteden aan een mooie en zorgvuldige vormgeving, inclusief de wijze van 'inbinden', het gaat immers om een kostbaar verhaal. Na het behalen van je diploma, krijg je dit persoonlijke werkstuk weer terug.

Bespreek je rouwlandschap ook met je intervisiegenoten.

Jouw persoonlijke tocht door het Land van Rouw	
Competenties	Persoonlijk cluster: persoonlijke kracht 1 en 4, impact 1 en 2 Vakkundigheidcluster: kennis: 1 en 2, analytisch vermogen 1

	t/m 6
Toetsopdracht	<ul style="list-style-type: none">– Het uitwerken van het levensverhaal met de focus op de verschillende verlies- en verbindingsmomenten– Een verlies uit de stapel wordt beschreven met behulp van de verschillende stappen– Het rouwlandschap wordt besproken in de intervisie, supervisie en met de opleiders.
Criteria	In de uitwerking en bespreking van het rouwlandschap wordt zichtbaar dat de behandelde stof geïntegreerd is in het persoonlijke en professionele functioneren.
Afronding	Uiterlijke inleverdatum 1 ^{ste} en 2 ^{de} versie: concrete datum zie lijst met toetsingsdata.

OPDRACHT 9: DE SYMBOLISCHE WEERGAVE VAN JOUW ROUWLANDSCHAP: 'HET LEVENSAFFICHE'

Het 'levensaffiche' is een symbolische weergave van je rouwlandschap, het is er onlosmakelijk mee verbonden. Het is een creatieve uiting van jouw levensverhaal, dat zo in één oogopslag zichtbaar en voelbaar wordt. Geef het vorm op een manier die bij jou past en die je ligt. Je kunt gebruik maken van kleuren, tekeningen, foto's, plaatjes, gedichten, concrete voorwerpen, symboliek enz. De uiteindelijke uitwerking hoeft dus geen papieren versie te zijn.

In het tweede jaar, tijdens een aparte bijeenkomst van je intervisiegroep met een van de opleiders, vertel je aan de hand van dit 'levensaffiche' jouw persoonlijke tocht door het land van rouw. Bewaar je 'levensaffiche' zorgvuldig, mogelijk kun je het als cliënt meebrengen op de tweedaagse toetsingsbijeenkomst aan het einde van het tweede opleidingsjaar.

Besprek je 'levensaffiche' ook met je intervisiegenoten.

De symbolische weergave van je Rouwlandschap: 'Het levensaffiche'	
Competentie	Persoonlijk cluster: persoonlijke kracht 1 t/m 4 Interpersoonlijk cluster: leiderschap 1, relationeel gedrag 1 en 2 Vakkundigheidscluster, kennis: 1 en 2, integratief vermogen: 1 t/m 7, 9, 11, 13 (OMV), 15 (K&J), analytisch vermogen 1 t/m 6
Toetsopdracht	<ul style="list-style-type: none">– Het uitwerken van de eigen levenslijn met de verlies- en verbindingsmomenten op een creatieve manier.– Bespreking en feedback in intervisie en supervisie.– Levensaffiche inbrengen als client in toetsingsbijeenkomst.– Begeleiden van een client aan de hand van zijn of haar levensaffiche.
Criteria	<ul style="list-style-type: none">– In (het werken met) het levensaffiche wordt zichtbaar dat de behandelde stof geïntegreerd is in het persoonlijke en

	<p>professionele functioneren.</p> <ul style="list-style-type: none">– In staat zijn de theorie te verbinden met de praktijk.– Het kunnen begeleiden van een client aan de hand van het levensaffiche. Daarbij wordt gelet op de volgende aspecten:<ul style="list-style-type: none">○ contact maken○ doelgericht werken○ professionele distantie/grenzen bewaken○ Empathie○ Innemen van een neutrale positie○ Overdrachtsfenomenen kunnen herkennen○ Komen tot de kern communicatie- en begeleidingsvaardigheden○ omgaan met weerstand○ Integratie van theoretische kennis en inzicht
Afronding	Het wordt besproken in een bijeenkomst met de intervisiegroep met een van de opleiders: concrete datum zie lijst met toetsingsdata.

OPDRACHT 10: JEZELF ALS MEESTERWERKSTUK

‘Jezelf als meesterwerkstuk’ is je eindpresentatie van de opleiding.

Deze presentatie ontwikkel je individueel en voer je ook individueel uit.

Criteria ‘jezelf als meesterwerkstuk’:

- Laat zien waar je begon, waar je nu bent en waar je naar toe wilt in je eigen ontwikkeling met betrekking tot het thema verlies.
- Maak de betekenis duidelijk van de opleiding voor jezelf en je persoonlijke/professionele ontwikkeling.
- Maak een (concrete) vertaalslag naar je eigen werk.

Presentatie:

- Gebruik jezelf als instrument.
- Doe het kernachtig.
- Duur: 10 tot (maximaal)15 minuten.
- Je krijgt feedback op de presentatie van jezelf als meesterwerkstuk van de groep en van de opleiders.

Jezelf als meesterwerkstuk	
Competentie	Persoonlijk cluster: persoonlijke kracht 1 t/m 4, prestatiegerichte werkhouding 1 Vakkundigheidcluster: kennis 1 en 2, integratief vermogen 11, analytisch vermogen 4 en 5
Toetsopdracht	Presentatie van zichzelf aan de groep vanuit genoemde

	competenties
Criteria	<ul style="list-style-type: none">– Inzicht in eigen kwaliteiten en valkuilen.– In staat zijn een eigen visie en werkwijze uit te werken en deze te presenteren.– In staat zijn de eigen ontwikkeling gedurende de opleiding helder neer te zetten.
Afronding	Tweede jaar: concrete datum zie lijst met toetsingsdata.